Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
EVGENIJE TANČEVA
přednesené dne 26. dubna 2017 [1]

Věc C-180/16 P

Toshiba Corporation
proti

Evropské komisi

„Kasační opravný prostředek — Článek 101 SFEU — Plynem izolované spínací přístroje — Rozhodnutí Komise, kterým se mění původní rozhodnutí po jeho částečném zrušení Tribunálem — Pokuty — Právo na obhajobu — Prohlášení o námitkách — Rovné zacházení — Účast na některých aspektech kartelové dohody — Res judicata“

1. Svým kasačním opravným prostředkem podaným v projednávané věci se společnost Toshiba Corp. (dále jen „Toshiba“) domáhá, aby Soudní dvůr zrušil rozsudek Tribunálu [2], jímž posledně jmenovaný soud zamítl její žalobu na neplatnost rozhodnutí Komise přijatého dne 27. června 2012 [3] (dále jen „sporné rozhodnutí“) podle čl. 23 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 [4]. Sporným rozhodnutím bylo změněno předchozí rozhodnutí Komise přijaté dne 24. ledna 2007 [5] (dále jen „rozhodnutí z roku 2007“), kterým byla některým evropským a japonským podnikům, včetně společnosti Toshiba, uložena pokuta za účast na celosvětové kartelové dohodě na trhu s plynem izolovanými spínacími přístroji (dále jen „PISP“).

2. Tribunál zrušil rozhodnutí z roku 2007, co se týče pokuty jím uložené společnosti Toshiba, a to z důvodu porušení zásady rovného zacházení při stanovení výše pokuty Komisí [6]. Závěr Komise ohledně porušení článku 81 ES však zůstal v platnosti. Komise k nápravě uvedené situace přijala sporné rozhodnutí, jímž uložila společnosti Toshiba novou pokutu. Uvedená pokuta byla vypočtena za použití metodiky navržené Tribunálem.

3. V tomto řízení vyvstává procesní otázka, zda je Komise povinna před opětovným přijetím rozhodnutí, které bylo zrušeno Tribunálem, vydat nové prohlášení o námitkách. Vyvstávají zde také otázky týkající se výpočtu pokuty, pokud jde o zásadu rovného zacházení.

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — Rozsudek ze dne 19. ledna 2016, Toshiba v. Komise, T-404/12, EU:T:2016:18 (dále jen „napadený rozsudek“).

3 — Rozhodnutí Komise C(2012) 4381 final ze dne 27. června 2012, kterým se mění rozhodnutí C(2006) 6762 final ze dne 24. ledna 2007, v řízení podle článku 81 Smlouvy o ES (nyní článku 101 [SFEU]) a článku 53 Dohody o EHP, v rozsahu, v němž bylo uvedené rozhodnutí určeno společnostem Mitsubishi Electric Corporation a Toshiba Corporation (COMP/39.966 – Plynem izolované spínací přístroje – pokuty).

4 — Nařízení ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích [101 SFEU] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205).

5 — Rozhodnutí Komise C(2006) 6762 final ze dne 24. ledna 2007, v řízení podle článku 81 Smlouvy o ES a článku 53 Dohody o EHP (věc COMP/38.899 – Plynem izolované spínací přístroje).

6 — Rozsudek ze dne 12. července 2011, Toshiba v. Komise, T-113/07, EU:T:2011:343 (dále jen „rozsudek z roku 2011“). Soudní dvůr zamítl kasační opravný prostředek podaný proti rozsudku z roku 2011 svým rozsudkem ze dne 19. prosince 2013, Siemens v. Komise, spojené věci C-239/11 P, C-489/11 P a C-498/11 P, EU:C:2013:866 (dále jen „rozsudek z roku 2013“).

I. **Právní rámec**

4. Článek 7 odst. 1 nařízení č. 1/2003 („Zjištění a ukončení protiprávního jednání“) stanoví:

„Pokud Komise na základě stížnosti nebo z vlastního podnětu zjistí jednání v rozporu s články [101] nebo [102] Smlouvy, může svým rozhodnutím nařídit, aby dotyčné podniky a sdružení podniků takové protiprávní jednání ukončily. […]“

5. Článek 23 nařízení č. 1/2003 („Pokuty“) stanoví:

„[…]

2. Komise může rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

a) se dopouštějí jednání v rozporu s články [101] nebo [102] Smlouvy; […]

[…]

3. Při stanovování výše pokuty se přihlíží k závažnosti a k délce trvání protiprávního jednání.

[…]“

6. Článek 27 odst. 1 nařízení č. 1/2003 („Slyšení stran, stěžovatelů a ostatních osob“) stanoví:

„Před přijetím rozhodnutí podle článků 7, 8, 23 a čl. 24 odst. 2 poskytne Komise podnikům nebo sdružením podniků, proti nimž je vedeno řízení Komise, příležitost, aby byly slyšeny ve věci, jíž se týká námitka přijatá Komisí. Komise založí svá rozhodnutí pouze na námitkách, ke kterým se mohly dotyčné strany vyjádřit. […]“

7. Článek 10 nařízení Komise (ES) č. 773/2004[7] („Prohlášení o námitkách a odpověď“) stanoví:

„1. Komise informuje dotčené strany o námitkách, které proti nim byly vzneseny. Prohlášení o námitkách je písemně oznámeno každé straně, proti které jsou vznášeny námitky.

2. Při oznamování prohlášení o námitkách stanoví Komise stranám lhůtu, ve které ji mohou písemně informovat o svých stanoviscích. […]“

8. Článek 11 nařízení č. 773/2004 stanoví:

„1. Komise poskytne stranám, kterým určí prohlášení o námitkách, možnost být slyšeny dříve, než konzultuje poradní výbor uvedený v čl. 14 odst. 1 nařízení […] č. 1/2003.

2. Komise vezme ve svých rozhodnutích v úvahu pouze námitky, k nimž se mohly vyjádřit strany uvedené v odstavci 1.“

7 — Nařízení Komise (ES) č. 773/2004 ze dne 7. dubna 2004 o vedení řízení Komise podle článků [101 SFEU] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2004, L 123, s. 18; Zvl. vyd. 08/03, s. 81).

9. V bodě 1.A prvním, druhém a třetím pododstavci Pokynů Komise o metodě stanovování pokut z roku 1998 [8] je uvedeno:

„Při posouzení závažnosti protiprávního jednání je třeba přihlížet k jeho povaze, skutečnému dopadu na trh, lze-li jej měřit, a velikosti relevantního zeměpisného trhu.

V této souvislosti se protiprávní jednání dělí do tří kategorií: méně závažná protiprávní jednání, závažná protiprávní jednání a velmi závažná protiprávní jednání.

[…]

V každé z uvedených kategorií, a zejména co se týče závažných a velmi závažných protiprávních jednání, umožní navrhovaná škála pokut uplatnit rozdílné zacházení s podniky v závislosti na povaze jejich protiprávního jednání.“

10. Podle bodu 1.A šestého pododstavce pokynů z roku 1998:

„V případě protiprávních jednání zahrnujících více podniků (např. kartelové dohody) může v některých případech být nezbytné vážit částky určené v každé ze tří kategorií tak, aby byla brána v úvahu specifická váha, a tedy skutečný dopad protiprávního jednání každého podniku na hospodářskou soutěž, zejména pokud existuje značný nepoměr ve velikosti podniků, které se dopustily protiprávního jednání stejného typu.“

II. **Skutečnosti předcházející řízení**

A. **Rozhodnutí z roku 2007 a jeho východiska**

11. Předmětné řízení bylo zahájeno podáním žádosti o ochranu před pokutami. Po provedení neohlášené kontroly v prostorách několika výrobců PISP vydala Komise dne 20. dubna 2006 prohlášení o námitkách. Dne 21. června 2006 byl vydán dodatek k uvedenému prohlášení (společně dále jen „prohlášení o námitkách z roku 2006“). Slyšení se konalo ve dnech 18. a 19. července 2006.

12. V rozhodnutí z roku 2007 určila Komise, že hlavní japonští a evropští výrobci PISP, včetně společností Mitsubishi Electric Corporation (dále jen „Melco“) a Toshiba, porušili článek 81 ES a článek 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „Dohoda o EHP“), když celosvětově koordinovali přidělování projektů PIPS na základě kvót, jež do značné míry odrážely historické podíly na trhu.

13. Protiprávní jednání, jehož se týkalo rozhodnutí z roku 2007, obsahovalo tři podstatné prvky.

14. Zaprvé projekty PISP byly na celosvětové úrovni přidělovány podle pravidel stanovených dohodou podepsanou ve Vídni dne 15. dubna 1988 (dále jen „dohoda GQ“). Dohoda GQ, která se uplatňovala celosvětově, s výjimkou Spojených států, Kanady, Japonska a zemí evropských členů kartelu, spočívala v přidělování „společné japonské kvóty“ japonským výrobcům a „společné evropské kvóty“ evropským výrobcům.

8 — Sdělení Komise z roku 1998 nazvané „Pokyny o metodě stanovování pokut uložených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO“ (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3; Zvl. vyd. 08/01, s. 171) (dále jen „pokyny z roku 1998“).

15. Zadruhé byla uzavřena „obecná dohoda“, že projekty PISP v Japonsku budou vyhrazeny japonským výrobcům, kdežto projekty PISP na vnitrostátních trzích evropských členů kartelu budou vyhrazeny těmto evropským výrobcům. Podle zmíněné „obecné dohody“ byly navíc projekty PISP v jiných evropských zemích také vyhrazeny evropským členům kartelu, jelikož se japonští výrobci zavázali nepředkládat v Evropě své nabídky.

16. Zatřetí v další dohodě, která byla rovněž podepsána ve Vídni dne 15. dubna 1988 (dále jen „dohoda EQ“), bylo stanoveno, jakým způsobem bude společná evropská kvóta rozdělena mezi evropské výrobce.

17. Komise považovala tento soubor opatření za jediné a trvající protiprávní jednání, jehož cílem bylo omezit hospodářskou soutěž ve smyslu článku 81 ES a článku 53 Dohody o EHP.

18. V článku 1 rozhodnutí z roku 2007 Komise konstatovala, že se společnost Toshiba účastnila daného protiprávního jednání přinejmenším ode dne 15. dubna 1988 (kdy byly podepsány dohody GQ a EQ) do dne 11. května 2004 (kdy Komise provedla neohlášené kontroly v prostorách významných výrobců PISP) [9].

19. V období ode dne 1. října 2002 do dne 11. května 2004 se však společnost Toshiba účastnila protiprávního jednání prostřednictvím společného podniku TM T&D Corporation (dále jen „TM T&D“) vlastněného rovným podílem se společností Melco. Obě mateřské společnosti vykonávaly rozhodující vliv na jednání společnosti TM T&D. Společnost Toshiba byla proto shledána výlučně odpovědnou za svou účast na dotčeném protiprávním jednání v období ode dne 15. dubna 1988 do dne 1. října 2002, a zároveň odpovědnou společně a nerozdílně se společností Melco za protiprávní jednání společnosti TM T&D v období ode dne 1. října 2002 do dne 11. května 2004 [10].

20. V článku 2 písm. h) a i) rozhodnutí z roku 2007 byla proto společnosti Toshiba uložena pokuta ve výši 86 250 000 eur a společnostem Toshiba a Melco společně a nerozdílně pokuta ve výši 4 650 000 eur.

B. **Žaloba proti rozhodnutí z roku 2007**

21. Rozsudkem z roku 2011 Tribunál zamítl žalobu na zrušení článku 1 rozhodnutí z roku 2007. Zrušil však čl. 2 písm. h) a i) rozhodnutí z roku 2007 v rozsahu, v němž se dotčená ustanovení týkala společnosti Toshiba [11], z důvodu, že Komise tím, že použila pro účely výpočtu výchozích částek pokut různé referenční roky pro japonské výrobce (2001) a pro výrobce evropské (2003), porušila zásadu rovného zacházení [12].

22. Cílem Komise bylo zohlednit odlišné postavení společností Toshiba a Melco na trhu tím, že použije jako základ výpočtu poslední rok jejich samostatné účasti na kartelové dohodě, tedy rok 2001. Tribunál rozhodl, že takový cíl je sice legitimní, ale bylo možné jej dosáhnout bez rozdílného zacházení s japonskými a evropskými výrobci. Například při výpočtu výchozích částek pokut ukládaných společnostem Toshiba a Melco mohla Komise určit výchozí částku pro společnost TM T&D na základě obratu této společnosti *za rok 2003* a poté takto určenou výchozí částku rozdělit mezi společnosti Toshiba a Melco poměrně podle jejich tržeb v oblasti PIPS v roce 2001. Komise by tak použila rok 2003 jako referenční rok i pro japonské výrobce.

9 — Viz body 324, 326 a 332 odůvodnění rozhodnutí z roku 2007.

10 — Viz body 61, 324, 326, 332, 405, 407, 428 a 429 odůvodnění rozhodnutí z roku 2007.

11 — Viz body 18 a 20 tohoto stanoviska.

12 — Body 280 až 297 rozsudku z roku 2011. Dalším rozsudkem pak Tribunál zrušil čl. 2 písm. g) a h) rozhodnutí z roku 2007 v rozsahu, v němž se dotčená ustanovení týkala společnosti Melco [v čl. 2 písm. g) byla společnosti Melco uložena pokuta ve výši 113 925 000 EUR] (rozsudek ze dne 12. července 2011, Mitsubishi Electric v. Komise, T-133/07, EU:T:2011:345, body 264 až 282). Důvody pro zrušení uvedených ustanovení byly tytéž jako v případě rozsudku z roku 2011.

23. Soudní dvůr posléze rozsudkem z roku 2013 zamítl kasační opravný prostředek podaný proti rozsudku z roku 2011.

C. **Sporné rozhodnutí a jeho východiska**

24. Dne 15. února 2012 zaslala Komise společnosti Toshiba dopis popisující skutkové okolnosti, z něhož vyplývalo, že má v úmyslu přijmout nové rozhodnutí, kterým jí uloží pokutu, a v němž Komise uvedla skutečnosti, které byly podle ní relevantní pro výpočet výše této pokuty (dále jen „dopis o skutkových okolnostech z roku 2012“).

25. Dne 7. a 23. března 2012 předložila společnost Toshiba svá vyjádření ke zmíněnému dopisu.

26. Dne 12. června 2012 se konalo setkání mezi zástupci uvedené společnosti a týmem Komise pověřeného věcí.

27. Dne 27. června 2012 přijala Komise sporné rozhodnutí. Uvedeným rozhodnutím byl zejména změněn čl. 2 písm. h) a i) rozhodnutí z roku 2007. Společnost Toshiba byla shledána výlučně odpovědnou za částku ve výši 56 793 000 eur a společnosti Toshiba a Melco byly shledány odpovědnými společně a nerozdílně za částku ve výši 4 650 000 eur [13]. Uvedené částky byly vypočteny na základě referenčního roku 2003 s použitím metody výpočtu navržené Tribunálem v rozsudku z roku 2011 [14].

III. **Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek**

28. Dne 12. září 2012 podala společnost Toshiba žalobu na zrušení sporného rozhodnutí.

29. Tribunál rozsudkem ze dne 19. ledna 2016 uvedenou žalobu na zrušení zamítl.

30. Tribunál zaprvé určil, že Komise tím, že před přijetím sporného rozhodnutí zaslala společnosti Toshiba pouze dopis o skutkových okolnostech, a nikoli nové prohlášení o námitkách, neporušila právo společnosti Toshiba na obhajobu. V prohlášení o námitkách z roku 2006 poskytla společnosti Toshiba nezbytné informace za účelem její účinné obhajoby, neboť v něm uvedla okolnosti zásadní pro určení výše pokuty. Pravdivost, relevance ani opodstatněnost těchto okolností nebyly rozsudkem z roku 2011 zpochybněny. Komise se ve sporném rozhodnutí nedovolávala jiných okolností, než které byly uvedeny v prohlášení o námitkách z roku 2006.

31. Zadruhé Tribunál uvedl, že Komise neporušila povinnost odůvodnit stanovení výchozí částky pokuty pro společnost TM T&D ve výši 31 000 000 eur.

32. Zatřetí Tribunál určil, že Komise tím, že provedla výpočet výše pokuty uložené společnosti Toshiba na základě předpokládané výchozí částky pro společný podnik, a nikoli na základě obratu společnosti Toshiba, neporušila zásadu rovného zacházení. Jelikož společnost Toshiba nevykázala v roce 2003 žádné tržby v oblasti PISP (když již dříve převedla své činnosti v tomto odvětví na společnost TM T&D), výše pokuty jí uložené nemohla být vypočtena přesně stejným způsobem jako pokuta uložená evropským výrobcům.

13 — Sporným rozhodnutím byl rovněž změněn čl. 2 písm. g) rozhodnutí z roku 2007 v tom smyslu, že společnost Melco byla shledána výlučně odpovědnou za částku ve výši 74 817 000 eur.

14 — Viz bod 22 a body 79 a 80 tohoto stanoviska.

33. Začtvrté Tribunál rozhodl, že Komise neporušila zásadu rovného zacházení, když stanovila výchozí částky bez přihlédnutí ke skutečnosti, že se společnost Toshiba, na rozdíl od evropských výrobců, neúčastnila koluzního jednání v oblasti EHP.

IV. **Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastníc řízení**

34. Kasačním opravným prostředkem podaným dne 29. března 2016 se společnost Toshiba domáhá toho, aby Soudní dvůr zrušil rozsudek Tribunálu a zároveň zrušil sporné rozhodnutí, snížil výši pokuty, která jí byla uložena, na základě článku 261 SFEU, nebo vrátil věc zpět Tribunálu. Společnost Toshiba rovněž navrhuje, aby Soudní dvůr uložil Komisi náhradu nákladů obou řízení.

35. Komise navrhuje, aby Soudní dvůr kasační opravný prostředek zamítl a uložil společnosti Toshiba náhradu nákladů řízení.

V. **Posouzení důvodů kasačního opravného prostředku**

36. Toshiba předkládá tři důvody kasačního opravného prostředku. Zaprvé tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když konstatoval, že Komise neporušila právo společnosti Toshiba na obhajobu. Zadruhé argumentuje tím, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když konstatoval, že metoda, kterou Komise použila pro výpočet pokuty uložené této společnosti, nebyla v rozporu se zásadou rovného zacházení. Zatřetí namítá, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když konstatoval, že Komise tím, že nesnížila pokutu uloženou společnosti Toshiba tak, aby vyjadřovala její podíl na protiprávním jednání, neporušila zásadu rovného zacházení.

A. **K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku**

1. ***Tvrzení účastnic řízení***

37. Svým prvním důvodem kasačního opravného prostředku poukazuje společnost Toshiba na nesprávné právní posouzení Tribunálu v tom smyslu, že Komise neporušila právo uvedené společnosti na obhajobu, když před vydáním sporného rozhodnutí zaslala společnosti dopis o skutkových okolnostech, místo aby vydala prohlášení o námitkách. Společnost Toshiba má za to, že Komise byla povinna vydat prohlášení o námitkách.

38. Argumentuje přitom zaprvé tím, že oproti závěru Tribunálu v bodě 42 napadeného rozsudku nebyl postup, který vedl k přijetí sporného rozhodnutí, „prodlouženou fází“ řízení, jež vedlo k přijetí rozhodnutí z roku 2007.

39. Zadruhé společnosti Toshiba tvrdí, že Tribunál sice v bodě 74 napadeného rozsudku správně určil, že Komise měla povinnost poskytnout dodatečné informace o způsobech uplatnění úmyslu zajistit odrazující účinek pokuty, vzápětí si však protiřečil, když v témže bodě uvedl, že informace mohou být poskytnuty „po zaslání [prohlášení o námitkách]“, namísto v rámci prohlášení o námitkách. Tribunál v bodě 74 napadeného rozsudku uznal právo společnosti Toshiba být slyšena, a to nejen k dodatečné výši pokuty uložené k zajištění odrazujícího účinku, ale rovněž k obecné metodice výpočtu pokuty. Ochrana práva společnosti Toshiba na obhajobu bude zajištěna jen tehdy, budou-li dodatečné informace k odrazujícímu účinku zmíněné v bodě 74 poskytnuty v rámci prohlášení o námitkách, neboť přijetí takového prohlášení upravuje, na rozdíl od dopisu o skutkových okolnostech, jednak nařízení č. 1/2003 a jednak nařízení č. 773/2004, přičemž tato skutečnost je zároveň důvodem vzniku dalších procesních práv, konkrétně práva na přijetí rozhodnutí kolegia členů Komise a práva na slyšení.

40. Komise tvrdí, že má-li být první důvod kasačního opravného prostředku chápán v tom smyslu, že pokuta může být uložena pouze v novém řízení, je nepřípustný, protože nebyl uplatněn v prvním stupni.

41. Pokud jde o věc samou, Komise tvrdí, že první důvod kasačního opravného prostředku, má-li být chápán v tom smyslu, že před přijetím sporného rozhodnutí mělo být vydáno nové prohlášení o námitkách, je třeba zamítnout.

42. Komise zaprvé zdůrazňuje, že Tribunál v bodě 42 napadeného rozsudku správně určil, že postup, který vedl k přijetí sporného rozhodnutí, byl prodlouženou fází řízení, jež vedlo k přijetí rozhodnutí z roku 2007. Z ustálené judikatury totiž vyplývá, že postup nahrazení aktu zrušeného Tribunálem musí být obnoven právě v bodě, kdy vznikl protiprávní stav.

43. Zadruhé Komise tvrdí, že i když před přijetím sporného rozhodnutí zaslala dopis o skutkových okolnostech, nebyla povinna tak učinit, jelikož všechny nezbytné informace týkající se výpočtu pokuty již byly poskytnuty v prohlášení o námitkách z roku 2006. Tribunál se dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 74 napadeného rozsudku určil, že Komise byla povinna poskytnout informace o tom, jakým způsobem zamýšlí zajistit odrazující účinek pokuty, neboť judikatura, jíž se Tribunál ve zmíněném bodě dovolává, se netýká výpočtu pokuty, nýbrž zjištění protiprávního jednání.

2. *Posouzení*

a) *K přípustnosti*

44. Komise tvrdí, že první důvod kasačního opravného prostředku je nepřípustný, neboť se jedná o nově uplatňovaný důvod. Má za to, že společnost Toshiba v řízení před Tribunálem nenamítala, že Komise nebyla oprávněna přijmout sporné rozhodnutí bez provedení nového řízení.

45. Je pravda, že společnost Toshiba v řízení před Tribunálem neargumentovala tím, že Komise nebyla oprávněna přijmout sporné rozhodnutí bez opakování celého řízení. To však netvrdí ani v tomto řízení před Soudním dvorem. Konstatováním, že postup, který vedl k přijetí sporného rozhodnutí, není „prodlouženou fází“ řízení, jež vedlo k přijetí rozhodnutí z roku 2007, společnost Toshiba pouze tvrdí, že je třeba vydat nové prohlášení o námitkách, neboť prohlášení o námitkách z roku 2006 není platným přípravným krokem pro přijetí sporného rozhodnutí. Ve své replice Toshiba vysvětluje, že prvním důvodem kasačního opravného prostředku vytýká Tribunálu pouze to, že odmítl její tvrzení ohledně nutnosti vydání nového prohlášení o námitkách.

46. Mám tedy za to, že první důvod kasačního opravného prostředku je přípustný.

b) *K věci samé*

47. Komise nebyla podle mého názoru povinna vydat před přijetím sporného rozhodnutí nové prohlášení o námitkách. Zaprvé zrušení rozhodnutí z roku 2007 nemělo vliv na platnost prohlášení o námitkách z roku 2006. Zadruhé Komise neměla povinnost poskytnout ve sporném rozhodnutí informace o tom, jakým způsobem zamýšlí zajistit odrazující účinek pokuty.

1) *Platnost prohlášení o námitkách z roku 2006*

48. Z ustálené judikatury vyplývá, že zrušením unijního aktu nemusí být nutně dotčeny přípravné akty, protože řízení směřující k nahrazení takového aktu může být v zásadě obnoveno v bodě, kdy vznikl protiprávní stav [15].

49. Otázku, zda mělo zrušení rozhodnutí z roku 2007 vliv na platnost prohlášení o námitkách z roku 2006, je třeba zodpovědět s ohledem na dosah rozsudku z roku 2011. Při posouzení dosahu uvedeného rozsudku je nutné vycházet z jeho odůvodnění. V něm je jednak vymezeno přesné ustanovení, které je považováno za protiprávní, a jednak přesné důvody, které vedly Tribunál k závěru o protiprávním jednání ve výroku rozsudku [16].

50. V odůvodnění rozsudku z roku 2011 je uvedeno, že rozhodnutí z roku 2007 bylo zrušeno z důvodu porušení zásady rovného zacházení při výpočtu pokuty. Při výpočtu výchozích částek pokut Komise použila jako referenční rok pro japonské výrobce rok 2001 a pro evropské výrobce rok 2003. Rok 2003 byl posledním celým rokem, kdy docházelo k protiprávnímu jednání. Použitím roku 2001 jako referenčního roku pro japonské výrobce zamýšlela Komise vzít v potaz rozdílné postavení obou akcionářů společnosti TM T&D na trhu (společnost Melco měla podstatně větší podíl na celosvětovém trhu s PISP než společnost Toshiba). Rok 2001 byl posledním rokem přímé účasti společností Toshiba a Melco na protiprávním jednání před vytvořením společnosti TM T&D. Přihlédnout k rozdílnému postavení společností Toshiba a Melco by nebylo možné, kdyby Komise rozdělila obrat společnosti TM T&D za rok 2003 mezi zmíněné společnosti na základě jejich podílů na společném podniku (jednalo se o společný podnik s rovnými podíly). Tribunál rozhodl, že cíl sledovaný Komisí byl sice legitimní, ale bylo možné jej dosáhnout bez rozdílného zacházení s japonskými a evropskými výrobci. Komise mohla například použít obrat společnosti TM T&D za rok 2003 k výpočtu výchozí částky pro tuto společnost a takto určenou poté částku poté rozdělit mezi společnosti Toshiba a Melco na základě poměru jejich tržeb v oblasti PISP v roce 2001 [17]. Protiprávní postup tedy spočíval ve volbě referenčního roku použitého k výpočtu výchozích částek pokut.

51. Je nesporné, že v prohlášení o námitkách z roku 2006 není uvedeno, že pro výpočet výchozích částek mohou být použity různé roky u japonských a u evropských výrobců. Závěrem uvedeným v rozsudku z roku 2011, že volba roku 2001 jako referenčního roku pro japonské výrobce byla protiprávní, nemůže tedy být dotčena platnost prohlášení o námitkách z roku 2006.

52. Tribunál proto v bodě 42 napadeného rozsudku správně rozhodl, že obsah prohlášení o námitkách z roku 2006 „[nebyl] zpochybněn rozsudkem [z roku 2011]“.

53. Uvedený závěr není dotčen rozsudky ThyssenKrupp Stainless [18] a Bolloré [19], kde byla zjištěna nutnost vydání nového prohlášení o námitkách před opětovným přijetím rozhodnutí zrušeného Tribunálem.

15 — Rozsudky ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, spojené věci C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582 (dále jen „rozsudek „PVC II“), bod 73; ze dne 1. července 2009, ThyssenKrupp Stainless v. Komise, T-24/07, EU:T:2009:236 (dále jen „rozsudek ThyssenKrupp Stainless“), bod 232; ze dne 25. června 2010, Imperial Chemical Industries v. Komise, T-66/01, EU:T:2010:255, bod 125; ze dne 27. června 2012, Bolloré v. Komise, T-372/10, EU:T:2012:325 (dále jen „rozsudek Bolloré“), bod 74, a ze dne 9. prosince 2014, Feralpi v. Komise, T-70/10, EU:T:2014:1031, bod 133.

16 — Rozsudek ze dne 20. dubna 1999, Limburgse Vinyl Maatschappij v. Komise, spojené věci T-305/94, T-306/94, T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, EU:T:1999:80, bod 184.

17 — Viz rozsudek z roku 2011, body 286 až 293. Společnost Toshiba nenapadla v řízení před Soudním dvorem zjištění Tribunálu uvedená ve zmíněných bodech. Učinila tak pouze společnost Siemens, tedy evropský výrobce, a to z důvodu, že Komise měla použít rok 2001 jako referenční rok i pro evropské výrobce (rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Siemens v. Komise, spojené věci C-239/11 P, C-489/11 P a C-498/11 P, EU:C:2013:866, body 29 až 31, 271 až 276 a 285 až 296).

18 — Uvedeným v poznámce pod čarou 15, bod 233.

19 — Uvedeným v poznámce pod čarou 15, bod 75.

54. V obou zmiňovaných věcech byla původní rozhodnutí Komise zrušena z důvodu, že vycházela z okolností, které nebyly uvedeny v prohlášení o námitkách a k nimž neměly účastnice řízení možnost se vyjádřit [20].

55. Naproti tomu v projednávané věci bylo rozhodnutí z roku 2007 zrušeno z důvodu, že Komise uplatnila nerovné zacházení s japonskými a evropskými výrobci, když pro ně použila různé referenční roky. Rozhodnutí z roku 2007 nebylo zrušeno z důvodu, že Komise neuvedla v prohlášení o námitkách z roku 2006 svůj úmysl použít rok 2001 jako referenční rok pro japonské výrobce.

56. Stejně tak není závěr uvedený v bodě 52 tohoto stanoviska dotčen argumentací společnosti Toshiba o nepoužitelnosti rozsudku PVC II v projednávané věci. Soudní dvůr v rozsudku PVC II rozhodl, že není nutné vydat nové prohlášení o námitkách [21]. Společnost Toshiba má za to, že zmíněným rozsudkem bylo dotčené rozhodnutí zrušeno z důvodu procesní vady, kdežto v projednávané věci bylo rozhodnutí z roku 2007 zrušeno z důvodu protiprávní metodiky stanovení výše pokuty.

57. Mám za to, že důvod, proč nebylo ve věci PVC II považováno za nutné vydat nové prohlášení o námitkách, nespočívá v tom, že vadou bylo dotčeno řízení, a nikoli výrok rozhodnutí či výpočet pokuty. Důvodem byla skutečnost, že předmětná vada spočívala v nesprávné certifikaci rozhodnutí kolegia členů Komise. Vzhledem k tomu, že certifikace je nezbytná jen u rozhodnutí, v němž je konstatováno porušení článku 101 nebo 102 SFEU (nikoli prohlášení o námitkách), nemohla být zmíněnou vadou dotčena platnost prohlášení o námitkách [22]. Totéž lze uvést k rozsudku ICI II [23].

58. Dodávám, že situace dotčená v projednávané věci se liší od situace, kterou se zabýval generální advokát Wahl ve svém nedávném stanovisku ve věci Feralpi [24].

59. Rozhodnutí Komise bylo zrušeno z důvodu, že jeho právním základem byl čl. 65 odst. 4 a 5 UO, přičemž Komise již po skončení platnosti Smlouvy o ESUO nemá pravomoc konstatovat porušení čl. 65 odst. 1 UO [25]. Komise poté přijala nové rozhodnutí na základě čl. 7 odst. 1 a čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003. V rozsudku Feralpi Tribunál rozhodl, že Komise není povinna před přijetím nového rozhodnutí vydat nové prohlášení o námitkách, neboť protiprávní stav vznikl až ve fázi přijetí rozhodnutí a skutkové okolnosti a námitky byly v obou rozhodnutích totožné [26].

20 — Rozhodnutí Komise bylo částečně zrušeno z důvodu, že v prohlášení o námitkách adresovaném společnosti ThyssenKrupp Stainless nebyl zmíněn úmysl Komise přičíst této společnosti odpovědnost za jednání její dceřiné společnosti (rozsudky ze dne 13. prosince 2001, Krupp Thyssen Stainless v. Komise, spojené věci T-45/98 a T-47/98, EU:T:2001:288, body 58 až 68, a ze dne 14. července 2005, ThyssenKrupp v. Komise, spojené věci C-65/02 P a C-73/02 P, EU:C:2005:454, body 80 až 97), respektive z důvodu, že v prohlášení o námitkách nebyl uveden úmysl Komise přičíst společnosti Bolloré odpovědnost nejen za jednání její dceřiné společnosti Copigraph, ale také za její vlastní přímou účast na kartelu, (rozsudky ze dne 26. dubna 2007, Bolloré v. Komise, spojené věci T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 a T-136/02, EU:T:2007:115, bod 79, a ze dne 3. září 2009, Papierfabrik August Koehler a další v. Komise, spojené věci C-322/07 P, C-327/07 P a C-338/07 P, EU:C:2009:500, body 44 a 45).

21 — Uvedeném v poznámce pod čarou 15, body 74 až 76.

22 — Rozsudek ze dne 15. června 1994, Komise v. BASF a další, C-137/92 P, body 74 až 78.

23 — Rozsudek ze dne 29. června 1995, ICI v. Komise, T-37/91 (dále jen „rozsudek ICI II“), body 90 až 93.

24 — Stanovisko generálního advokáta Wahla ze dne 8. prosince 2016 ve věci Feralpi v. Komise, C-85/15 P, EU:C:2016:940. Zmíněná věc je dosud projednávána před Soudním dvorem.

25 — Rozsudek ze dne 25. října 2007, SP v. Komise, spojené věci T-27/03, T-46/03, T-58/03, T-79/03, T-80/03, T-97/03 a T-98/03, EU:T:2007:317, bod 120.

26 — Rozsudek ze dne 9. prosince 2014, Feralpi v. Komise, T-70/10, EU:T:2014:1031 (dále jen „rozsudek Feralpi“), body 128 až 142.

60. Podle generálního advokáta Wahla bylo nutné zrušit rozsudek Tribunálu i nové rozhodnutí. Zaprvé nebyly provedeny úkony v souladu s postupem stanoveným nařízeními č. 1/2003 nebo 17/62 [27], ať už po zrušení daného rozhodnutí [28] či před [29] jeho zrušením. Zadruhé, procesní úkony provedené na základě ustanovení Smlouvy o ESUO nelze považovat za platné přípravné akty pro nové rozhodnutí. Pravomoci vyplývající Komisi z nařízení č. 1/2003 jsou totiž odlišné od pravomocí, které jí přiznává Smlouva o ESUO [30], a „nebyl použit postup – provedený podle ustanovení nařízení č. 17/62 a č. 2842/98 [31], jež odpovídají ustanovením nyní obsaženým v nařízení č. 1/2003 a č. 773/2004 – na který mohla Komise navázat a *okamžitě* přistoupit k přijetí nového rozhodnutí“ [32]. Komise tedy nemohla vydat nové rozhodnutí, aniž by alespoň uskutečnila nové slyšení, kde by mohly účastnice řízení přednést své argumenty za přítomnosti zástupců orgánů pro hospodářskou soutěž členských států, kteří jsou přizváni ke slyšení a s nimiž jakožto členy poradního výboru musí Komise věc konzultovat před tím, než přijme své rozhodnutí. O to důležitější bylo zapojit zejména italský orgán pro hospodářskou soutěž, jelikož se údajné protiprávní jednání týkalo území pouze jednoho členského státu, konkrétně Itálie [33].

61. Jak uvádím výše, mám za to, že situace dotčená v projednávané věci se liší od situace ve věci Feralpi a že řešení navrhované generálním advokátem Wahlem tedy nelze v projednávané věci použít. Důvodem, proč podle názoru generálního advokáta Wahla nemohla Komise ve věci Feralpi okamžitě přistoupit k přijetí nového rozhodnutí, byla skutečnost, že správní řízení předcházející zrušení daného rozhodnutí bylo (z převážné části) provedeno podle procesních pravidel, která již nebyla použitelná, a nová procesní pravidla nelze považovat za jim rovnocenná [34]. Naproti tomu v projednávané věci byla během celého řízení použitelná stále stejná procesní pravidla (nařízení č. 1/2003 a č. 773/2004). Tato pravidla byla použitelná v době vydání prohlášení o námitkách dne 20. dubna 2006 a také v době přijetí sporného rozhodnutí [35]. Není tedy pochyb o tom, že Komise mohla po zrušení rozhodnutí z roku 2007 přistoupit *okamžitě k* přijetí sporného rozhodnutí.

62. Z výše uvedených důvodů mám za to, že platnost prohlášení o námitkách z roku 2006 není zrušením rozhodnutí z roku 2007 dotčena. Tribunál tedy došel v bodě 42 napadeného rozsudku správně k závěru, že k ověření toho, zda bylo dodrženo právo společnosti Toshiba na obhajobu v řízení, které vedlo k přijetí napadeného rozhodnutí, je třeba zohlednit informace poskytnuté v prohlášení o námitkách z roku 2006.

27 — Nařízení Rady EHS [ze dne 6. února 1962]: první nařízení, kterým se provádějí články [81 a 82 ES] (Úř. věst. č. 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3). Nařízení č. 17/62 bylo s účinností ke dni 1. května 2004 zrušeno a nahrazeno nařízením č. 1/2003.

28 — S výjimkou konzultace s poradním výborem (stanovisko generálního advokáta Wahla ze dne 8. prosince 2016 ve věci Feralpi v. Komise, C-85/15 P, EU:C:2016:940, bod 31).

29 — Před zrušením rozhodnutí učinila Komise některé procesní úkony podle nařízení č. 17/62 (vydala dodatečné prohlášení o námitkách a provedla druhé slyšení za přítomnosti zástupců členských států). Hmotněprávní aspekty těchto věcí však nebyly obecně rozebrány ani v dodatečném prohlášení o námitkách, ani na druhém slyšení (stanovisko generálního advokáta Wahla ze dne 8. prosince 2016 ve věci Feralpi v. Komise, C-85/15 P, EU:C:2016:940, body 40 a 41).

30 — Stanovisko generálního advokáta Wahla ze dne 8. prosince 2016 ve věci Feralpi v. Komise, C-85/15 P, EU:C:2016:940, bod 47.

31 — Nařízení Komise (ES) ze dne 22. prosince 1998 o slyšení stran v určitých jednáních podle článků [101 a 102 SFEU] (Úř. věst. 1998, L 354, s. 18; Zvl. vyd. 07/04, s. 204).

32 — Stanovisko generálního advokáta Wahla ze dne 8. prosince 2016 ve věci Feralpi v. Komise, C-85/15 P, EU:C:2016:940, bod 49.

33 — Stanovisko generálního advokáta Wahla ze dne 8. prosince 2016 ve věci Feralpi v. Komise, C-85/15 P, EU:C:2016:940, body 54 až 60.

34 — Jak zdůrazňuje Tribunál, podle ustálené judikatury se má za to, že se procesní pravidla obecně použijí na všechny spory probíhající v okamžiku, kdy vstoupí v platnost (rozsudek ze dne 9. prosince 2014, Feralpi v. Komise, T-70/10, EU:T:2014:1031, bod 117).

35 — S výjimkou první žádosti o uplatnění režimu shovívavosti uvedené v bodě 11 tohoto stanoviska, která byla podána ústně dne 3. března 2004 a přijata dne 15. dubna 2004, tedy před vstupem nařízení č. 1/2003 a č. 773/2004 v platnost dne 1. května 2004. Následné kontroly byly poté provedeny již po vstupu uvedených nařízení v platnost, a to dne 11. a 12. května 2004.

2) *Neexistence povinnosti poskytnout dodatečné informace ke způsobu zajištění odrazujícího účinku*

63. Nyní se zaměřím na otázku, zda Tribunál došel v bodě 74 napadeného rozsudku správně k závěru, že „Komise měla […] po zaslání [prohlášení o námitkách z roku 2006] povinnost poskytnout [společnosti Toshiba] dodatečné informace o způsobech uplatnění […] úmyslu zajistit odrazující účinek pokuty“.

64. V tomto ohledu argumentuje společnost Toshiba tím, že si Tribunál v bodě 74 protiřečil, když nejprve uvedl, že Komise byla povinna poskytnout společnosti Toshiba informace o dodatečné částce pokuty ve výši 4 650 000 eur, kterou jí zamýšlela uložit k zajištění odrazujícího účinku (dále jen „dodatečná částka“) [36], a následně konstatoval, že takové informace nemusí být uvedeny v prohlášení o námitkách a mohou být poskytnuty v pozdějších fázích správního řízení. Společnost Toshiba ve své replice dále uvádí, že závěr Tribunálu v bodě 74, podle něhož měla být slyšena ohledně dodatečné částky, se vztahuje na obecně na metodiku stanovení pokut.

65. Komise tvrdí, že se Tribunál tím, že v bodě 74 napadeného rozsudku rozhodl, že Komise je povinna poskytnout informace o odrazujícím účinku pokuty, dopustil nesprávného právního posouzení.

66. V tomto ohledu připomínám, že pokud jde o výpočet pokut, z ustálené judikatury vyplývá, že Komise splní svou povinnost dodržet právo dotčených podniků být vyslechnuty, pokud ve svém prohlášení o námitkách výslovně uvede, že bude zkoumat, zda je třeba uložit dotyčným podnikům pokuty, a pokud uvede hlavní skutkové a právní okolnosti, které mohou vést k uložení pokuty, jako je závažnost a délka trvání tvrzeného protiprávního jednání, jakož i okolnost, že k němu došlo „úmyslně nebo z nedbalosti“. Naproti tomu, pokud Komise uvede skutkové a právní okolnosti, na nichž založí svůj výpočet pokut, není povinna vysvětlit způsob, jímž zohlední každou z uvedených okolností při určení výše pokuty. Nutit Komisi sdělit informace ohledně výše zamýšlených pokut ještě, než budou podniky vyzvány k tomu, aby se vyjádřily k obviněním, jež jsou vůči nim vznesena, by znamenalo nutit ji nepřiměřeně předjímat své konečné rozhodnutí [37].

67. Mám za to, že Komise nemá povinnost vysvětlit v prohlášení o námitkách, jakým způsobem hodlá zajistit odrazující účinek pokuty.

68. Odrazující účinek je jednou ze součástí posouzení závažnosti podle bodu 1.A pokynů z roku 1998. Podle ustálené judikatury musí Komise při posuzování závažnosti protiprávního jednání pro účely stanovení výše pokuty dbát na to, aby její konání mělo nezbytný odrazující účinek, a může tedy upravit částku pokuty tak, aby zohlednila zamýšlený dopad na podnik, kterému je uložena [38]. Odrazující účinek pokuty se posuzuje ve vztahu k velikosti a hospodářské síle dotčených podniků [39]. Mám tedy za to, že nutnost zajistit odrazující účinek lze považovat za právní kritérium ve smyslu judikatury uvedené v bodě 66 tohoto stanoviska. Úmysl Komise zajistit odrazující účinek pokuty by

36 — Je třeba uvést, že dodatečná částka byla vypočtena následujícím způsobem. Solidární částka pokuty uložené společnostem Toshiba a Melco za období fungování společnosti TM T&D, tedy za období ode dne 1. října 2002 do dne 11. května 2004, byla vynásobena odrazujícím koeficientem vztahujícím se na společnost Toshiba a částka, která po tomto vynásobení přesahovala solidární částku pokuty, jí byla uložena jako částka, kterou musí zaplatit samostatně.

37 — Rozsudky ze dne 15. června 2005, Tokai Carbon v. Komise, spojené věci T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03, EU:T:2005:220, body 139 až 141; ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, spojené věci C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02P, EU:C:2005:408; EU:C:2005:408, bod 439, a ze dne 9. července 2009, Archer Daniels Midland v. Komise, C-511/06 P, EU:C:2009:433, body 68 a 69.

38 — Rozsudek ze dne 13. července 2011, Dow Chemicals a další v. Komise, T-42/07, EU:T:2011:357, body 148 a 149.

39 — Rozsudek ze dne 12. července 2011, Hitachi další v. Komise, T-112/07, EU:T:2011:342, bod 350. V tomto smyslu viz Bernardeau, L., a Christienne, J.-P., *Les amendes en droit de la concurrence. Pratique décisionnelle et contrôle juridictionnel du droit de l'Union*, Larcier, 2013, bod I.183.

tedy měl být uveden v prohlášení o námitkách [40]. Podle mého názoru však Komise nemá povinnost uvést v takovém prohlášení, *jakým způsobem* zamýšlí zajistit odrazující účinek pokuty. To by představovalo „[vysvětlení způsobu], jímž použije“ uvedené kritérium při stanovení výše pokuty. Podle judikatury uvedené v bodě 66 není Komise povinna vysvětlit způsob, jakým zamýšlí spojit hlavní skutková a právní kritéria.

69. Podotýkám, že Tribunál v napadeném rozsudku neuvedl, že by Komise byla povinna poskytnout informace o tom, jak zamýšlí zajistit odrazující účinek, v *prohlášení o námitkách*. Naopak v bodech 43 a 73 konstatoval, že informace poskytnuté v prohlášení o námitkách z roku 2006, pokud jde o odrazující účinek a dodatečnou částku, odpovídají požadavkům stanoveným judikaturou. Poté však v bodě 74 uvedl, že Komise byla povinna *„po zaslání [prohlášení o námitkách z roku 2006*]“ poskytnout informace o způsobech uplatnění svého úmyslu zajistit odrazující účinek.

70. Nevidím důvod, proč by se judikatura uvedená v bodě 66 tohoto stanoviska a závěry uvedené v bodech 67 a 68 tohoto stanoviska neměly vztahovat na fáze řízení následující po vydání prohlášení o námitkách. Pokud podniky nemají právo, aby jim byly poskytnuty určité informace, nemá Komise povinnost jim takové informace poskytnout, ať už v prohlášení o námitkách nebo později.

71. Tím není samozřejmě dotčeno *oprávnění* Komise takové informace podnikům poskytnout. Podotýkám, že z oznámení Komise o osvědčených postupech [41] vyplývá, že Komise může do prohlášení o námitkách zahrnout, společně s hlavními skutkovými a právními kritérii uvedenými v bodě 66 tohoto stanoviska, také „další záležitosti“, jako jsou údaje o tržbách či období, které bylo vzato v úvahu ohledně uvedených tržeb. V oznámení Komise o osvědčených postupech je však výslovně uvedeno, že Komise „nemá v tomto ohledu žádnou povinnost“ [42].

72. Tím není rovněž dotčena povinnost Komise v případě, že po vydání prohlášení o námitkách vyjdou najevo nové informace, poskytnout takové informace účastníkům řízení, ať už formou dodatečného prohlášení o námitkách (jsou-li vzneseny nové námitky) nebo formou dopisu o skutkových okolnostech (pokud nové důkazy podporují již vznesené námitky) [43]. Informace poskytnuté po vydání (prvního) prohlášení o námitkách, jsou však v tom případě informace zmíněné v bodě 66 tohoto stanoviska.

73. V projednávané věci je nesporné, že okolnosti, na jejichž základě byla ve sporném rozhodnutí vypočtena pokuta, jsou tytéž, o jaké se opíralo rozhodnutí z roku 2007. Byla pouze upravena metoda výpočtu tak, aby byl zohledněn závěr Tribunálu uvedený v rozsudku z roku 2011, podle něhož Komise nemůže použít různé referenční roky pro japonské a pro evropské výrobce. Ve sporném rozhodnutí byla použita metoda výpočtu navržená Tribunálem v bodě 291 uvedeného rozsudku.

74. Mám tedy ve shodě s Komisí za to, že se Tribunál dopustil v bodě 74 napadeného rozsudku nesprávného právního posouzení v tom smyslu, že Komise měla po vydání prohlášení o námitkách z roku 2006 povinnost poskytnout společnosti Toshiba dodatečné informace o způsobech uplatnění úmyslu zajistit odrazující účinek pokuty.

40 — Podotýkám, že v bodě 415 prohlášení o námitkách z roku 2006 je uvedeno, že „Komise navrhuje stanovit případné pokuty ve výši dostatečné k zajištění odrazujícího účinku“ a v bodě 414 se odkazuje, pokud jde o rozdílné zacházení, na „význam [jednotlivých podniků] v odvětví PISP a dopad [jejich] protiprávního jednání […] na hospodářskou soutěž“. Kromě toho je v bodě 32 dopisu o skutkových okolnostech z roku 2012 uvedeno, že „Komise zamýšlí zohlednit celkový obrat společností Melco a Toshiba s cílem zajistit dostatečný odrazující účinek“.

41 — Oznámení Komise o osvědčených postupech pro vedení řízení týkajících se článků 101 [SFEU] a 102 [SFEU] (Úř. věst. 2011, C 308, s. 6) (dále jen „oznámení Komise o osvědčených postupech“).

42 — Bod 85 oznámení Komise o osvědčených postupech. Rovněž viz bod 7 oznámení Komise o osvědčených postupech.

43 — Oznámení Komise o osvědčených postupech, body 109 až 111.

75. Ačkoli se však Tribunál dopustil v bodě 74 nesprávného právního posouzení, podle ustálené judikatury platí, že vykazuje-li odůvodnění rozsudku Soudu porušení unijního práva, ale jeho výrok se z jiných právních důvodů jeví jako opodstatněný, musí být kasační opravný prostředek zamítnut[44].

76. I když Tribunál v projednávané věci nesprávně rozhodl, že Komise měla po zaslání prohlášení o námitkách z roku 2006 povinnost poskytnout dodatečné informace o způsobech uplatnění úmyslu zajistit odrazující účinek pokuty, došel správně k závěru, že právo společnosti Toshiba na obhajobu nebylo porušeno.

77. Z výše uvedených důvodů mám za to, že první důvod kasačního opravného prostředku je třeba zamítnout.

B. **Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku**

78. Míním předejít nejasnostem tím, že vysvětlím nejprve stručně metodu výpočtu, kterou Komise použila ve sporném rozhodnutí; poté popíšu argumentaci účastnic řízení, včetně alternativní metody výpočtu navrhované společností Toshiba a následně uvedu své posouzení.

1. *Metoda výpočtu použitá ve sporném rozhodnutí*

79. Komise pro účely výpočtu výchozí částky pro společnost Toshiba použila ve sporném rozhodnutí následující metodu výpočtu.

80. Komise kvalifikovala dotčené protiprávní jednání jako „velmi závažné“ a následně rozdělila zúčastněné podniky do několika skupin. Skupiny použité ve sporném rozhodnutí jsou stejné jako v rozhodnutí z roku 2007. Tyto skupiny byly vymezeny na základě celosvětových tržeb z PISP. Za účelem souladu s rozsudkem z roku 2011 použila Komise pro společnosti Toshiba a Melco jako referenční rok rok 2003, zatímco v rozhodnutí z roku 2007 byl jako referenční rok pro všechny japonské výrobce použit rok 2001. Komise však neměla možnost provést výpočet výchozích částek pro společnosti Toshiba a Melco na základě jejich celosvětových tržeb v roce 2003, neboť tyto společnosti v roce 2003 nevykázaly žádné tržby (ke dni 1. října 2002 převedly své podnikání v oblasti PISP na společný podnik TM T&D). Komise proto pro účely výpočtu výchozí částky pro společnost Toshiba použila výchozí částku pro společnost TM T&D určenou v rozhodnutí z roku 2007, tedy 31 000 000 eur (dále jen „předpokládaná výchozí částka pro společný podnik“), z níž použila část odpovídající podílu společnosti Toshiba na jejích tržbách a tržbách společnosti Melco v roce předcházejícím vytvoření společnosti TM T&D, tedy v roce 2001. Výsledná hodnota pak byla použita jako výchozí částka pro společnost Toshiba[45].

2. *Tvrzení účastnic řízení*

81. Společnost Toshiba tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 115 napadeného rozsudku určil, že Komise tím, že vypočetla výchozí částku pro společnost Toshiba na základě výchozí částky pro společnost TM T&D, a nikoli na základě obratu společnosti TM T&D, neporušila zásadu rovného zacházení.

44 — Rozsudek ze dne 29. března 2011, ThyssenKrupp Nirosta v. Komise, C-352/09 P, EU:C:2011:191, bod 136, a stanovisko generální advokátky Sharpston ze dne 19. ledna 2016 ve věci Komise v. McBride a další, C-361/14 P, EU:C:2016:25, bod 78.

45 — Body 57 až 63 odůvodnění sporného rozhodnutí.

82. V rámci správního řízení, které vedlo k přijetí sporného rozhodnutí, navrhla společnost Toshiba alternativní metodu výpočtu své výchozí částky. Zaprvé, namísto použití *výchozí částky* pro společnost TM T&D měla Komise použít *obrat* téže společnosti za rok 2003, ze kterého by pak použila stejnou část jako výše[46], tedy část odpovídající podílu společnosti Toshiba na jejích tržbách a tržbách společnosti Melco v roce 2001. Zadruhé na základě uvedené hodnoty měla Komise vypočítat podíl společnosti Toshiba na trhu v roce 2003. Zatřetí na základě uvedeného podílu na trhu měla Komise zařadit společnost Toshiba do příslušné skupiny vymezené v rozhodnutí z roku 2007, tedy do čtvrté skupiny. Výchozí částka pro společnost Toshiba (9 000 000 eur, tedy částka odpovídající čtvrté skupině) by tedy byla nižší než ve sporném rozhodnutí.

83. V tomto ohledu společnost Toshiba uznává, jak uvádí Tribunál v bodě 114 napadeného rozsudku, že jí uložená pokuta nemohla být vypočtena „přesně stejným způsobem“ jako pokuta pro evropské výrobce, neboť v roce 2003 nevykázala žádné tržby. Komise musí nicméně použít nejpodobnější hodnoty a nejpodobnější metodiky. Tribunál v projednávané věci nevysvětlil, proč je metoda výpočtu navrhovaná společností Toshiba méně vhodná, nebo snad méně umělá než metoda použitá Komisí ve sporném rozhodnutí.

84. Společnost Toshiba argumentuje navíc tím, že použití výchozí částky, a nikoli obratu, společnosti TM T&D ve výpočtu provedeném Komisí odráželo váhu *společnosti TM T&D* v rámci daného protiprávního jednání. Metoda výpočtu však měla namísto toho odrážet váhu společnosti *Toshiba v* rámci daného protiprávního jednání v období předcházejícím vytvoření společnosti TM T&D. Naproti tomu použití poměrné části obratu společnosti TM T&D pro účely výpočtu výchozí částky pro společnost Toshiba, jak navrhovala Toshiba, by odráželo váhu společnosti Toshiba v rámci protiprávního jednání v období předcházejícím vytvoření společnosti TM T&D.

85. Společnost Toshiba má konečně za to, že kdyby Komise použila jí navrhovanou metodiku, byla by společnost zařazena do čtvrté skupiny a byla by jí tak přiřazena výchozí částka ve výši 9 000 000 eur. Namísto toho výchozí částka stanovená společnosti Toshiba ve sporném rozhodnutí neodpovídala žádné ze skupin vymezených v rozhodnutí z roku 2007. Společnosti Toshiba tak byla stanovena vyšší výchozí částka než podnikům srovnatelné velikosti, které byla zařazeny do čtvrté skupiny.

86. Společnost se proto domáhá, aby Soudní dvůr zrušil sporné rozhodnutí, co se týče pokuty jí uložené, a snížil výši pokuty na základě článku 261 SFEU.

87. Komise tvrdí, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když určil, že Komise neporušila zásadu rovného zacházení.

88. Argumentuje přitom tím, že jelikož musela použít rok 2003 jako referenční rok pro účely výpočtu pokuty společnosti Toshiba, mohla použít jedině hodnoty pro společnost TM T&D. Nemohla vycházet z obratu společnosti Toshiba, neboť společnost Toshiba nevykázala v roce 2003 žádné tržby.

89. Komise argumentuje dále tím, že metodika navrhovaná společností Toshiba by byla ještě umělejší než metodika použitá Komisí. Na základě prvně jmenované metodiky by totiž byl společnosti Toshiba přiřazen obrat za rok 2003, ačkoli v roce 2003 nevykázala žádné tržby.

90. Komise má za to, že kdyby vypočítala výchozí částku pro společnost Toshiba na základě obratu společnosti TM T&D, musela by společnosti Toshiba přiřadit 50 % podíl na obratu společnosti TM T&D za rok 2003, neboť společnosti Toshiba vlastnila ve společnosti TM T&D 50 % podíl. Výchozí částka pro společnost Toshiba by tak byla ještě vyšší než ve sporném rozhodnutí.

46 — Viz bod 80 tohoto stanoviska.

91. Komise konečně zdůrazňuje, že i pokud by Soudní dvůr považoval metodiku navrhovanou společností Toshiba za vhodnější, než byla metodika použitá Komisí, Tribunál se ani tak nedopustil nesprávného právního posouzení, když zamítl žalobní důvod, kterým bylo tvrzeno porušení zásady rovného zacházení. Soudnímu dvoru nepřísluší určit, zda Komise použila nejvhodnější metodiku, nýbrž zda byla použitá metodika legální.

3. *Posouzení*

92. Připomínám, že zásada rovného zacházení představuje obecnou zásadu unijního práva, která je zakotvena články 20 a 21 Listiny. Podle ustálené judikatury uvedená zásada vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno [47].

93. Pokud jde o pokuty, zásada rovného zacházení se vztahuje nejen na konečnou částku, ale rovněž na takové mezitímní úkony, jako je rozdělení podniků do kategorií pro účely rozdílného zacházení [48].

94. Z ustálené judikatury rovněž vyplývá, že při stanovení výše pokuty nesmí použitím různých metod výpočtu dojít k diskriminaci mezi podniky, které se účastnily téhož jednání porušujícího článek 101 SFEU [49]. V rozsudku Guardian [50] bylo například určeno, že Komise porušila zásadu rovného zacházení tím, že vyloučila z obratu použitého k výpočtu výchozích částek pokut vnitřní prodeje. Jelikož se vertikálně integrovaní účastníci kartelu nacházeli ve srovnatelné situaci jako účastníci, kteří vertikálně integrovaní nebyli, bylo nutné s nimi zacházet stejným způsobem, a do relevantního obratu tedy bylo nutné zařadit i vnitřní prodeje. Vyloučení vnitřních prodejů z relevantního obratu totiž zvýhodňovalo vertikálně integrované podniky, neboť se snižovala jejich váha v rámci protiprávního jednání v neprospěch podniků, které vertikálně integrovány nebyly.

95. Mám za to, že v rozporu s tím, co tvrdí společnost Toshiba, Tribunál v projednávané věci neporušil zásadu rovného zacházení, když určil, že výchozí částka pro společnost Toshiba může být vypočtena na základě výchozí částky společnosti TM T&D.

96. V tomto ohledu argumentuje společnost Toshiba tím, že jelikož byly výchozí částky pro evropské výrobce vypočteny z jejich *obratů*, její výchozí částka musí být vypočtena na základě *obratu* společnosti TM T&D, a nikoli na základě *výchozí částky* pro posledně jmenovanou společnost.

97. Je pravda, že Komise ve sporném rozhodnutí použila různé metody pro účely výpočtu výchozích částek pro evropské výrobce a pro společnost Toshiba. Výchozí částky pro evropské výrobce byly stanoveny tak, že byl nejprve určen jejich podíl na trhu na základě jejich tržeb v oblasti PISP v roce 2003 a poté byl každý podnik zařazen do relevantní skupiny a byla mu přiřazena odpovídající výchozí částka. Tato metoda je v souladu s bodem 1.A pokynů z roku 1998. Naproti tomu výchozí částka pro společnost Toshiba byla vypočtena tak, že byla nejprve určena výchozí částka pro společnost TM T&D za rok 2003 a následně byla použita výchozí částka společnosti TM T&D za rok 2003 odpovídající podílu společnosti Toshiba na jejím obratu a obratu společnosti Melco za rok 2001.

47 — Rozsudek ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise, C-580/12 P, EU:C:2014:2363 (dále jen „rozsudek Guardian“), bod 51.

48 — Rozsudek ze dne 16. června 2011, Caffaro v. Komise, T-192/06, EU:T:2011:278, bod 83.

49 — Rozsudky ze dne 9. března 2017, Samsung SDI a Samsung SDI (Malaysia) v. Komise, C-615/15 P, EU:C:2017:190, bod 40; ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 62; ze dne 19. července 2012, Alliance One International a Standard Commercial Tobacco v. Komise a Komise v. Alliance One International a další, spojené věci C-628/10 P a C-14/11 P, EU:C:2012:479, bod 58, a ze dne 16. června 2011, Caffaro v. Komise, T-192/06, EU:T:2011:278, bod 83.

50 — Uvedeném v poznámce pod čarou 47, body 62 a 63.

98. Zdůrazňuji však, že evropští výrobci a společnost Toshiba nejsou ve stejné situaci, neboť prvně jmenovaní výrobci vykázali v roce 2003 tržby v oblasti PISP, kdežto posledně jmenovaná společnost nikoli. Tribunál tedy v bodě 114 napadeného rozsudku správně rozhodl, že pokuta uložená společnosti Toshiba nemohla být vypočtena „přesně stejným způsobem“ jako pokuta pro evropské výrobce. Společnost Toshiba tuto skutečnost uznává.

99. Mám navíc za to, že metoda použitá ve sporném rozhodnutí zjevně nevedla k podstatnému zkreslení postavení společnosti Toshiba na trhu s PISP [51]. V tomto ohledu podotýkám, že Komise použila část výchozí částky určené pro společnost TM T&D odpovídající podílu společnosti Toshiba na jejích tržbách a tržbách společností Toshiba a Melco v roce předcházejícím vytvoření společnosti TM T&D, namísto toho, aby použila podíl výchozí částky určené pro společnost TM T&D odpovídající podílu společnosti Toshiba na společném podniku (tedy 50 %).

100. Mám konečně za to, že mezi metodou použitou ve sporném rozhodnutí k výpočtu výchozích částek pro evropské výrobce a metodou použitou k výpočtu výchozí částky pro společnost Toshiba existuje méně rozdílů než mezi metodou použitou ve sporném rozhodnutí k výpočtu výchozích částek pro evropské výrobce a metodou navrhovanou společností Toshiba pro výpočet její vlastní výchozí částky [52].

101. Komise ve sporném rozhodnutí vypočetla výchozí částku pro společnost Toshiba na základě výchozí částky určené pro společnost TM T&D v rozhodnutí z roku 2007. Vlastní výchozí částka pro společnost TM T&D však byla vypočtena na základě jejího obratu v roce 2003. Metoda použitá ve sporném rozhodnutí k výpočtu výchozí částky pro společnost Toshiba tedy vychází, i když *nepřímo*, z obratu společnosti TM T&D.

102. Alternativní metoda navrhovaná společností Toshiba podle mého názoru nezajišťuje *přímější* použití obratu společnosti TM T&D. Zatímco metoda použitá Komisí spočívá v použití podílu na výchozí částce určené pro společnost TM T&D, metoda navrhovaná společností Toshiba vyžaduje výpočet jejího pomyslného obratu za rok 2003 a na základě takto určené hodnoty pak jejího podílu na trhu v roce 2003. Pochybuji, že by takové dodatečné kroky v rámci metody navrhované společností Toshiba umožňovaly přímější použití obratu společnosti TM T&D za rok 2003 nebo poskytovaly přesnější obrázek o postavení společnosti Toshiba na trhu v roce 2003.

103. V rozporu s tím, čím argumentuje společnost Toshiba, Tribunál vysvětlil, proč je jí navrhovaná alternativní metoda, jejími vlastními slovy, „méně vhodná“ než metoda použitá Komisí. V bodě 128 napadeného rozsudku Tribunál konstatoval, že „podle názoru Komise by měla metoda navrhovaná [společností Toshiba] za následek umělé rozdělení obratu společnosti TM T&D, navzdory jejímu postavení jakožto entity lišící se od jejích akcionářů, pro účely určení virtuálních obratů těchto posledně uvedených společností“. Jak je vysvětleno výše, použití metody navrhované společností Toshiba by vedlo k výpočtu jejího *pomyslného* obratu v roce 2003, tedy „umělé[mu] rozdělení“ skutečného obratu společnosti TM T&D za rok 2003.

104. Mám za to, že Tribunál neporušil zásadu rovného zacházení, když určil, že výchozí částka pro společnost Toshiba může být vypočtena na základě výchozí částky společnosti TM T&D.

105. Na uvedeném závěru nemění nic ani tvrzení společnosti Toshiba, že jí byla v důsledku metody výpočtu použité ve sporném rozhodnutí přiřazena vyšší výchozí částka než podnikům srovnatelné velikosti.

51 — Srovnej rozsudek ze dne 16. června 2011, Caffaro v. Komise, T-192/06, EU:T:2011:278, bod 97.

52 — Viz bod 82 tohoto stanoviska.

106. Podle ustálené judikatury, aby ověřil, zda je rozdělení účastníků kartelové dohody do kategorií v souladu se zásadami rovného zacházení a proporcionality, se Tribunál musí v rámci svého přezkumu výkonu posuzovací pravomoci, jíž Komise v této oblasti disponuje, nicméně omezit na ověření, zda je toto rozdělení soudržné a objektivně odůvodněné [53].

107. V projednávaném případě je pravda, že výchozí částka přiřazená společnosti Toshiba ve sporném rozhodnutí v projednávané věci (10 863 199 eur) neodpovídá žádné z výchozích částek odpovídajících skupinám vymezeným v rozhodnutí z roku 2007 (17 000 000 eur pro třetí skupinu, do níž byla společnost Toshiba zařazena v rozhodnutí z roku 2007, či 9 000 000 eur pro čtvrtou skupinu, do níž měla být společnost podle svého tvrzení zařazena) [54].

108. Jelikož však byla ve sporném rozhodnutí výchozí částka vypočtena pro společnost Toshiba na základě výchozí částky pro společnost TM T&D, nemohla odpovídat žádné z výchozích částek uvedených v rozhodnutí z roku 2007. Společnost Toshiba navíc netvrdí, že Komise tím, že zařadila společnost TM T&D do druhé skupiny a přiřadila jí tak výchozí částku ve výši 31 000 000 eur, porušila zásadu rovného zacházení [55].

109. Z výše uvedených důvodů mám za to, že druhý důvod kasačního opravného prostředku je třeba zamítnout.

C. **Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku**

1. *Tvrzení účastnic řízení*

110. Společnost Toshiba tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když konstatoval, že Komise tím, že nesnížila pokutu jí uloženou tak, aby vyjadřovala její podíl na protiprávním jednání, neporušila zásadu rovného zacházení.

111. Argumentuje přitom tím, že zatímco evropští výrobci se účastnili obecné dohody a rovněž koluzního jednání v oblasti EHP, byli japonští výrobci zapojení pouze do prvně jmenované dohody. Účast japonských výrobců na protiprávním jednání tak byla méně závažná než účast evropských podniků. Tato skutečnost měla být zohledněna při stanovení výchozí částky pro společnost Toshiba. Tribunál se tedy dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 142 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že přispění společnosti Toshiba k protiprávnímu jednání je „srovnatelné s přispěním evropských podniků“, a že Komise tedy tím, že zacházela stejným způsobem s evropskými i japonskými výrobci, neporušila zásadu rovného zacházení.

112. Komise tvrdí, že třetí důvod kasačního opravného prostředku je nepřípustný, protože nebyl uplatněn před Tribunálem.

113. Komise uznává, že pátý žalobní důvod uplatněný společností Toshiba v řízení před Tribunálem spočíval v údajném porušení zásady rovného zacházení, pokud jde o určení míry jejího zavinění. Komise však zdůrazňuje, že společnost Toshiba ve své replice uvedla, že se pátý žalobní důvod netýkal závažnosti jejího jednání. Pátý žalobní důvod přednesený společností Toshiba se tak stal bezpředmětným a Toshiba jej ve skutečnosti vzala zpět. Komise má tedy za to, že třetí důvod kasačního opravného prostředku je ve skutečnosti novým žalobním důvodem, a je tedy nepřípustný.

53 — Rozsudek ze dne 16. června 2011, Caffaro v. Komise, T-192/06, EU:T:2011:278, bod 84. Rovněž viz bod 93 tohoto stanoviska.

54 — Viz bod 490 odůvodnění rozhodnutí z roku 2007.

55 — Toshiba v řízení před Tribunálem napadla výchozí částku přiřazenou společnosti TM T&D, pokud jde o povinnost Komise uvést odůvodnění, nikoli co se týče zásady rovného zacházení.

114. Podpůrně Komise tvrdí, že třetí důvod kasačního opravného prostředku je nepřípustný, neboť zpochybňuje otázku, která je již věcí rozsouzenou (*res judicata*).

115. Podotýká, že Tribunál v rozsudku z roku 2011 rozhodl, že zaprvé se japonští výrobci účastnili obecné dohody a došlo k jedinému a komplexnímu protiprávnímu jednání a zadruhé závažnost jednání japonských výrobců byla srovnatelná s jednáním výrobců evropských. Otázka, zda bylo jednání společnosti Toshiba méně závažné než jednání evropských výrobců, která je předmětem třetího důvodu kasačního opravného prostředku, je tedy věcí rozsouzenou.

116. Pokud by Soudní dvůr došel k závěru, že třetí důvod kasačního opravného prostředku je přípustný, Komise tvrdí, že je třeba jej zamítnout.

117. Argumentuje přitom tím, že pokud si je podnik, který se účastní jen některých aspektů kartelové dohody, přesto vědom celkového záměru, který zahrnuje všechny aspekty kartelu, nese odpovědnost za celé protiprávní jednání.

118. Toshiba ve své replice uvádí, že třetí důvod kasačního opravného prostředku je přípustný. Zaprvé se nejedná o nový důvod, protože společnost Toshiba nevzala pátý žalobní důvod uplatněný v řízení před Tribunálem zpět a Tribunál v napadeném rozsudku o uvedeném důvodu rozhodl. Zadruhé třetí důvod kasačního opravného prostředku se netýká otázky, která je věcí rozsouzenou, protože uvedeným důvodem napadá zmíněná společnost výši pokuty, která jí byla uložena, a nikoli existenci jediného a komplexního protiprávního jednání, která je věcí rozsouzenou.

2. ***Posouzení***

a) ***K přípustnosti***

119. Mám za to, že třetí důvod kasačního opravného prostředku je třeba prohlásit za nepřípustný, neboť se jím tvrdí, že výše pokuty uložená společnosti Toshiba má být snížena z důvodu její omezené účasti na protiprávním jednání, což je již věcí rozsouzenou.

120. Podle ustálené judikatury je důležité, aby soudní rozhodnutí, která se po vyčerpání možných procesních prostředků nebo po uplynutí lhůt stanovených pro tyto procesní prostředky stala konečnými, již nemohla být zpochybněna. Překážka věci rozsouzené, která se váže k jednomu rozsudku, může bránit přípustnosti žaloby, pokud se žaloba, na jejímž základě byl vynesen dotčený rozsudek, týkala stejných účastníků řízení, téhož předmětu a byla založena na stejných důvodech. Překážka věci rozsouzené se týká pouze skutkových a právních otázek, které byly skutečně nebo nutně dotčeným soudním rozhodnutím vyřešen [56].

121. Poznamenávám, že Komise ve sporném rozhodnutí určila, že dotčené protiprávní jednání sestávalo ze třech prvků: zaprvé, „obecné dohody“ mezi japonskými a evropskými výrobci, v níž se japonští výrobci zavázali nevstupovat na domácí trhy evropských výrobců a evropští výrobci se zavázali nevstupovat na japonský trh; zadruhé, dohody GQ, která stanovila pravidla umožňující rozdělování projektů PISP mezi japonské výrobce a evropské výrobce na jiných trzích než (zejména) v Japonsku a domácích trzích evropských výrobců; a zatřetí, dohody EQ, podle níž měly být projekty PISP přidělené evropským výrobcům rozděleny mezi tyto výrobce. Bylo rozhodnuto, že tato ujednání představují jediné a komplexní protiprávní jednání, a nikoli několik samostatných protiprávních jednání [57].

56 — Rozsudek ze dne 25. června 2010, Imperial Chemical Industries v. Komise, T-66/01, EU:T:2010:255, body 196 až 198.

57 — Body 265 až 299 odůvodnění sporného rozhodnutí.

122. Tribunál v rozsudku 2011 potvrdil, že uvedená ujednání tvořila součást jediného a komplexního protiprávního jednání [58]. Nebylo přitom podstatné, že se japonští výrobci neúčastnili koluzního jednání v oblasti EHP (nepodepsali dohodu EQ). Pasivní úloha japonských výrobců, pokud jde o přidělování projektů PISP na trhu EHP, byla totiž „předběžnou podmínkou“ toho, aby mohly být projekty PISP v oblasti EHP rozděleny jen mezi evropské výrobce [59]. Soudní dvůr v řízení o kasačním opravném prostředku potvrdil závěry Tribunálu [60].

123. Třetím důvodem svého kasačního opravného prostředku společnost Toshiba tvrdí, že se „Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když konstatoval, že Komise tím, že nesnížila pokutu jí uloženou tak, aby vyjadřovala její podíl na protiprávním jednání, neporušila zásadu rovného zacházení“.

124. Mám za to, že zaprvé třetím důvodem kasačního opravného prostředku společnost Toshiba nezpochybňuje existenci jediného a komplexního protiprávního jednání. Ve své replice totiž výslovně uvádí, že nenapadá závěr Tribunálu uvedený v bodě 141 napadeného rozsudku v tom smyslu, že závazek japonských výrobců nevstoupit na trh EHP byl (slovy z rozsudku z roku 2011) „předběžnou podmínkou“ možnosti rozdělení projektů PISP mezi evropské výrobce podle pravidel zakotvených v dohodě EQ. Uznání, že závazek japonských výrobců nevstoupit na trh EHP je předběžnou podmínkou koluzního jednání v oblasti EHP, odpovídá uznání, že obě ujednání tvoří dohromady jeden celek a je třeba je považovat za jediné protiprávní jednání.

125. Zadruhé podotýkám, že ve třetím důvodu kasačního opravného prostředku společnost Toshiba tvrdí, že by pokuta, která jí byla uložena, měla být snížena, protože se neúčastnila koluzního jednání v EHP. Jinými slovy, společnost Toshiba tvrdí, že ačkoli koluzní jednání v EHP není samostatným protiprávním jednáním, jedná se o samostatný aspekt dotčeného protiprávního jednání. Společnost Toshiba má tedy za to, že její protiprávní jednání bylo méně závažné než protiprávní jednání evropských výrobců a tato skutečnost by měla být zohledněna ve výši pokuty, která jí byla uložena.

126. Tribunál v rozsudku z roku 2011 určil, že účast japonských a evropských výrobců na dohodách týkajících se EHP „neměla stejnou povahu“ (neboť účast japonských výrobců spočívala v nekonání na trhu EHP, oproti aktivní účasti evropských výrobců). Závažnost těchto dvou druhů chování se však „podstatně neliší“, neboť zejména závazek japonských výrobců nevstoupit na trh EHP byl předběžnou podmínkou možnosti provést uvedené dohody v EHP mezi evropskými výrobci [61]. Zdůrazňuji, že Tribunál učinil uvedené závěry v reakci na žalobní důvod směřující ke zrušení nebo podstatnému snížení pokuty uložené společnosti Toshiba.

127. Otázka, zda je jednání společnosti Toshiba méně závažné než jednání evropských výrobců s ohledem na její neúčast na koluzním jednání v EHP, byla tedy již posouzena v rozsudku z roku 2011 [62].

58 — Bod 229 rozsudku z roku 2011.

59 — Bod 222 rozsudku z roku 2011.

60 — Body 241 až 256 rozsudku z roku 2013.

61 — Body 260 až 262 rozsudku z roku 2011.

62 — V rozsudku z roku 2013 nebyla závažnost jednání společnosti Toshiba řešena.

128. S ohledem na judikaturu uvedenou v bodě 120 tohoto stanoviska podotýkám, že účastnice řízení, které vedlo k vydání rozsudku z roku 2011, byly stejné jako účastnice tohoto řízení (společnost Toshiba a Komise). Obě řízení mají stejný právní základ, konkrétně článek 263 SFEU. Pokud jde o účel, podotýkám, že rozhodnutí, jehož zrušení je navrhováno v tomto řízení, není stejné rozhodnutí jako to, které bylo částečně zrušeno rozsudkem z roku 2011. Kromě metody výpočtu pokuty, která byla změněna v souladu s rozsudkem z roku 2011, je však obsah sporného rozhodnutí stejný jako obsah rozhodnutí z roku 2007 [63].

129. Docházím k závěru, že otázka, zda je jednání společnosti Toshiba méně závažné než jednání evropských výrobců s ohledem na její neúčast na koluzním jednání v EHP, je věcí rozsouzenou.

130. Dodávám, že v rozporu s tím, co tvrdí Komise, byla dotčená otázka vznesena společností Toshiba před Tribunálem v rámci tohoto řízení. Společnost Toshiba svým pátým žalobním důvodem totiž tvrdila, že Komise tím, že stanovila výši pokut bez přihlédnutí k tomu, že se společnost Toshiba neúčastnila dohod týkajících se trhu EHP a její jednání bylo tedy méně závažné než jednání evropských výrobců, porušila zásadu rovného zacházení [64]. Společnost Toshiba ve své replice předložené Tribunál nevzala uvedený důvod zpět. Ve zmíněné replice totiž uvedla, že „její tvrzení spočívá v tom, že Komise nezohlednila při stanovení pokuty její údajný příspěvek ke kartelové dohodě“. Tvrzení Komise, že třetí důvod kasačního opravného prostředku je novým žalobním důvodem, je tedy nesprávné.

131. Mám za to, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když zamítl pátý žalobní důvod předložený společností Toshiba jako neopodstatněný. Mám za to, že jej měl odmítnout jako nepřípustný. Dotčený výrok napadeného rozsudku je však přesto opodstatněný [65].

132. Pro úplnost se však budu nyní stručně zabývat i otázkou správnosti závěru Tribunálu, že Komise neporušila zásadu rovného zacházení, když stanovila výši pokuty uložené společnosti Toshiba bez ohledu na skutečnost, že se společnost neúčastnila koluzního jednání v EHP.

b) ***K věci samé***

133. Podle ustálené judikatury skutečnost, že se určitý podnik nepodílel na všech skutečnostech zakládajících kartelovou dohodu nebo že hrál malou roli v těch aspektech, jichž se účastnil, musí být zohledněna při posouzení závažnosti protiprávního jednání a určení výše pokuty [66].

134. V projednávané věci se však japonští výrobci, včetně společnosti Toshiba, neúčastnili rozdělování projektů PISP v oblasti EHP, *protože se zavázali nevstoupit na trh EHP*. Skutečnost, že se společnost Toshiba neúčastnila tohoto aspektu protiprávního jednání, tedy nijak nedokládá, že by její jednání bylo méně závažné než jednání evropských výrobců. Tato skutečnost je pouhým důsledkem její účasti na „obecné dohodě“, jíž se japonští výrobci zavázali nevstoupit na trh EHP.

135. Mám za to, že kdyby Soudní dvůr došel k závěru, že třetí důvod kasačního opravného prostředku je přípustný, měl by jej zamítnout jako neopodstatněný.

63 — Srovnej rozsudek ze dne 25. června 2010, Imperial Chemical Industries v. Komise, T-66/01, EU:T:2010:255, body 207 a 208, a viz bod 37 odůvodnění sporného rozhodnutí.

64 — Ve své žalobě podané k Tribunálu společnost Toshiba uvedla, že „Komise porušila zásadu rovného zacházení, když při stanovení výchozí částky pokuty ukládané společnosti Toshiba nezohlednila skutečnost, že jednání uvedené společnosti (údajná účast na obecné dohodě) bylo jiného stupně závažnosti a zavinění ve srovnání s evropskými výrobci PISP, kteří se účastnili jednak obecné dohody a jednak dalších protiprávních kartelových jednání na trhu EHP“.

65 — Viz bod 75 tohoto stanoviska.

66 — Rozsudek ze dne 8. července 1999, Komise v. Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, bod 90.

VI. **K nákladům řízení**

136. Podle článků 138 a 184 jednacího řádu rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Mám za to, že by kasační opravný prostředek měl být zamítnut, a jelikož Komise požádala o náhradu nákladů, mělo by být společnosti Toshiba uloženo nahradit náklady řízení vynaložené Komisí.

VII. **Závěry**

137. Navrhuji proto, aby Soudní dvůr:

— kasační opravný prostředek zamítl;

— uložil společnosti Toshiba Corp. nahradit náklady řízení vynaložené Evropskou komisí.